

Mesura de Govern: “Proposta de creació de 100 beques per a Joves Cooperants de Barcelona. 2010 -2011”

1. Introducció

L'Ajuntament de Barcelona va iniciar la seva tasca de cooperació internacional per al desenvolupament i per a la solidaritat fa més de 15 anys, en un context marcat per la reivindicació ciutadana del 0,7%, per la guerra dels Balcans (en particular per el impacte del que s'esdevenia a la ciutat de Sarajevo) i pel moviment ciutadà de solidaritat que la guerra despertà.

Uns anys més tard, la cooperació per al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona ha esdevingut una política distintiva i clau que mostra, alhora, el perfil i el lideratge de Barcelona en el creixent activisme internacionalista de les ciutats– implicades en una transformació positiva del món i de les relacions internacionals– i, també, el suport i el compromís amb la solidaritat activa de la ciutadania i de les seves organitzacions a la societat civil, compromeses en el mateix esforç de solidaritat i cooperació transformadora.

Altrament dit, es tracta d'una política que combina objectius i actuacions pròpies i el suport, projecció i reforç de la tasca ciutadana.

L'Ajuntament de Barcelona ha dissenyat diferents instruments per tal de dur a terme una política de cooperació internacional activa que s'adeqüi als objectius del PAM i a les demandes de les oenegés i per tant de la ciutadania. Aquests diferents instruments són:

La Cooperació Directa: Per cooperació per al desenvolupament d'iniciativa municipal directa s'entén la que abasta totes les accions de cooperació per al desenvolupament i en pro de la solidaritat, realitzades directament i exclusivament per l'Ajuntament de Barcelona.

Per tant, des del punt de vista del cicle del projecte o programa (identificació, elaboració i formulació, planificació de les fases, execució, seguiment i avaluació dels resultats i del impacte), la responsabilitat de totes i cadascuna de les fases correspon exclusivament a l'Ajuntament, excepte en els casos que s'hagi concertat amb altres entitats alguna part d'aquest cicle.

La cooperació directa municipal aprofita els recursos interns de l'Ajuntament (recursos humans, Know how, financers) per desenvolupar projectes amb les municipalitats de les àrees preferents de cooperació. La cooperació directa té per objectiu **augmentar les capacitats de les institucions, dels ajuntaments per tal que** aquests puguin respondre als drets de les persones a través de les seves polítiques bàsiques.

El **programa Barcelona Solidària:** La persistència de grans desigualtats i desequilibris entre països, la creixent demanda ciutadana d'una major solidaritat internacional, l'augment de la incidència d'organitzacions no governamentals i la seva presència a Barcelona, coincidint amb la voluntat de compromís solidari de

L'Ajuntament de Barcelona, han motivat l'existència del Programa Barcelona Solidària de Cooperació Internacional i Ajut Humanitari.

El programa Barcelona Solidària es desenvolupa a base d'una convocatòria amb diferents categories: els projectes d'educació al desenvolupament que es duent a terme a la ciutat de Barcelona i tenen per objectiu la sensibilització de la població barcelonina, la convocatòria anual de projectes de cooperació i la convocatòria plurianual de projectes de cooperació adreçades a Associacions i onegés amb seu a Barcelona que volen desenvolupar un projecte de cooperació i desenvolupament a una des les àrees geogràfiques preferents.

El Consell de Cooperació Internacional per al Desenvolupament. La participació ciutadana és una opció estratègica i estructural de l'Ajuntament de Barcelona, i el Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament és el instrument de participació ciutadana en matèria de solidaritat i cooperació internacional.

És un òrgan de diàleg i participació de la societat civil, un òrgan assessor i consultiu de la política municipal de cooperació per al desenvolupament, l'espai de concertació amb el teixit solidari per tal de crear sinèrgies i complementaritats.

2. Antecedents

2.1 El Programa d'Actuació Municipal

Tenint en compte la realitat a dalt esmentada, el **PAM 2007-2011 ha incorporat una mesura específica de COOPERACIÓ INTERNACIONAL** que té per missió: "Impulsar les polítiques de solidaritat i cooperació com a part del compromís que Barcelona té amb el món, com a part del model de ciutat cohesionada i inclusiva, el model d'un estat del benestar universal i la gestió de la diversitat."

L'objectiu estratègic 3 d'aquesta mesura de Cooperació Internacional és: "Promoure la sensibilització ciutadana envers la cooperació, la solidaritat i la cultura de la pau com un deure democràtic".

I per tal d'aconseguir-ho s'ha dissenyat la mesura **1.8.3.2 "Impulsarem la participació dels joves en activitats de cooperació i solidaritat amb les onegés. Impulsarem la participació dels joves cooperants en tasques solidàries a través del treball amb les onegés, facilitant-hi beques per promoure aquesta participació"**.

Per tant estem davant d'una mesura que emana directament del Programa d'Actuació Municipal 2007 a 2011.

2.2 El Pla Director de cooperació internacional i solidaritat 2009 a 2012.

Per la seva part, **el Pla director de cooperació internacional i solidaritat 2009-2012 de l'Ajuntament de Barcelona** en el seu objectiu estratègic nº 4 contempla **“augmentar les capacitats en l'Educació per al desenvolupament”**, i més concretament es desenvolupa en l'objectiu específic 4.2. **“Promoure l'educació per la pau, la solidaritat i el desenvolupament, així com la formació i la capacitat dels actors de la cooperació** en favor d'aquests objectius”.

També es fa referència a aquest aspecte en l'objectiu estratègic nº 5, quan es diu: **“mantenir el compromís d'una cooperació per al desenvolupament de qualitat es treballarà per enfortir les capacitats dels i les agents de cooperació de Barcelona a través de processos de capacitat i formació que els permetin una millor qualitat en les seves accions i una major capacitat d'incidència.”** La tasca de preparació d'aquesta proposta per la ciutadania apareix també en el Pla de Treball de 2009 de la Direcció de Cooperació Internacional, Solidaritat i Pau.

2.3 L'avaluació del pla de Cooperació 2006 a 2008.

L'avaluació triennial del Pla de Cooperació 2006-2008 ens ha demostrat que **cal donar resposta a les demandes** cada cop més creixents en la nostra ciutadania, dels agents socials, de les onegés i de les universitats pel que fa a la **formació d'experts en cooperació al desenvolupament a terreny.**

2.4 Convocatòries d'altres administracions.

Les diferents administracions (central, autonòmica i locals) contempnen el **impuls de la cooperació internacional per al desenvolupament** i per la solidaritat com una **política prioritària** en el marc dels seus programes d'actuació, ja sigui de manera directa, a través de la cooperació directa o bé de manera transversal a través del finançament de projectes de cooperació executats per les onegés i altres agents socials **o la formació d'agents de cooperació a països del Sud**, entre d'altres. Alguns programes d'altres administracions són: el Programa de Joves Cooperants del Instituto de la Juventud i la Agencia española de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AECID), Programa Joves Cooperants de la Generalitat de Catalunya.

3. Necessitat de la mesura

Barcelona es consolida com una de les ciutats que més ha potenciat la cooperació Nord-Sud en els darrers 15 anys, essent un model per altres ciutats, fet que la converteix en una ciutat solidària, cohesionada i inclusiva.

Aquests fet fa que a Barcelona s'hagi generat un **moviment associatiu**, de participació ciutadana, de creació de onegés, de formació en temes de cooperació a diverses institucions acadèmiques que cada cop més **reclamen la possibilitat d'oferir formació al terreny per als seus alumnes.**

Pel que fa al **món universitari** destaquen els mestratge o postgraus en cooperació al desenvolupament de la UB a través de Món -3 i la UPC a través de SETEM que incorporen la realització de pràctiques dels seus estudiants a països del Sud. **Anualment, aquests estudis generen una demanda de formació a terreny de molt joves que han de cobrir la seva estada sense un salari ni unes cobertures mínimes i en moltes ocasions en concepte de voluntariat.**

D'altra banda, les onegés de Barcelona **necessiten poder finançar l'estada, allotjament, viatge i assegurança de joves experts** que han de fer el monitoratge dels seus projectes o programes.

I finalment, **l'Ajuntament de Barcelona veu necessari poder enviar joves experts per col·laborar en tasques específiques** als projectes o programes que en alguns casos el propi Ajuntament està finançant a través de la Convocatòria Barcelona Solidària. Aquesta possibilitat ajudaria a l'Ajuntament de Barcelona a fer una millor seguiment de les accions.

L'Ajuntament de Barcelona, entén que els experts en cooperació s'han de formar en coneixements al Nord però també és conscient que **el cooperant ha de viure de prop l'experiència a terreny donat que és el punt de partida per aplicar l'aprenentatge adquirit.** En aquest sentit, és necessari proveir tant els joves barcelonins com les onegés d'un **instrument que els permeti treballar als països del Sud sense haver de passar per la figura del voluntari**, en tant que es tracta de persones amb formació especialitzada i amb una clara orientació laboral adreçada a la cooperació al desenvolupament.

La formació dels cooperants a països del Sud serà a més un **motor d'ocupació i d'oportunitats per a joves de Barcelona**, essent el tercer sector un sector en creixement constant que cada cop està més professionalitzat en un context de crisi econòmica, amb especial incidència entre els i les joves de la ciutat.

Per tot això, i en aplicació d'aquesta mesura inclosa al PAM, **l'Ajuntament de Barcelona considera oportú i necessari obrir una convocatòria de subvencions per l'atorgament de beques per promoure la presència de joves cooperants de Barcelona per la realització de pràctiques o programes a ONG de la ciutat així com en programes de cooperació directa.** Les pràctiques es desenvoluparan a través d'estades als projectes als països del Sud per a col·laborar en el desenvolupament i la gestió projectes de cooperació que estan executant les ONG de la Ciutat i que, si s'escau, siguin finançats a través del Programa Barcelona Solidària.

Per tant, **l'Ajuntament de Barcelona es proposa pel període 2010-2011: oferir als joves de Barcelona la oportunitat d'aprendre, conèixer i sensibilitzar sobre la realitat Nord-Sud. D'aquesta manera s'estimularà la cultura de la solidaritat entre els joves de Barcelona.**

Per tot allò anteriorment esmentat es decideix encarregar a la Direcció de Cooperació Internacional i Solidaritat el disseny d'un programa de concessió de beques per a joves cooperants de Barcelona i la redacció de les bases així com la publicació de la convocatòria.

OBJECTIUS I FINALITAT

L'objectiu general de la Mesura de Govern és desenvolupar un **Programa de Beques per a Joves cooperants per la realització d'estades de formació pràctiques a projectes desenvolupats a països del sud a través d'oenegés de Barcelona, , i finançats per l'Ajuntament** al llarg del període 2010-2011, o programes de cooperació directe

D'aquesta manera es permetrà **que anualment, fins a un màxim de 50 joves de la ciutat realitzin estades a països del sud**. En total l'any 2011 poden haver passat pel nostre programa fins a un màxim de **100 joves** de Barcelona.

Aquesta mesura es desenvolupa en el marc dels programes i actuacions endegades en aquest àmbit a nivell europeu, estatal i autonòmic, i amb la voluntat d'establir sinèrgies i col·laboracions amb la resta d'agents del territori que desenvolupen accions de cooperació al desenvolupament a Barcelona.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

Els objectius específics que es persegueixen en el marc d'aquesta mesura per l'atorgament de beques són:

- Facilitar, transmetre i educar els joves en valors solidaris.
- Promocionar la figura del jove cooperant a la ciutat de Barcelona.
- Promoure entre els joves de Barcelona el coneixement de la realitat Nord-Sud i, especialment, la dels països del Sud per estimular la cultura de la solidaritat entre els ciutadans i ciutadanes de Barcelona.
- Oferir als joves de Barcelona entre 18 a 30 anys, la oportunitat d'adquirir habilitats, coneixements i experiència en temes de cooperació al desenvolupament sobre el terreny.
- Oferir a les ONGD de Barcelona la implicació i suport social de nous membres interessats en els valors de la solidaritat.
- Donar suport i les capacitats de les Oneges del sud.
- Augmentar la presència en instàncies internacionals de joves de Barcelona.

4. Fases d'aplicació.

Aquesta mesura es basa en la posta en marxa de 5 fases:

FASE 1

Primera Redacció tècnica de les Bases de la convocatòria de les Beques

Procés de Consulta de la proposta amb les oenegés de la ciutat de Barcelona.

Discussió del requisits

Presentació i discussió en el Consell Municipal de Cooperació

Per al desenvolupament d'aquesta mesura és imprescindible involucrar i fer part el teixit associatiu i les oneges de la ciutat.

FASE 2

Realització de la Convocatòria pública

Selecció dels joves cooperants

Formalització de la relació entre el Jove Cooperant, l'Ajuntament de Barcelona i l'oenegé receptora o la ciutat receptora del jove en pràctiques.

Fixació dels termes de referència.

FASE 3

Estada dels seleccionats a les onegés a durant 1 setmana

Realització d'una formació de 45 hores abans de marxar (exceptuant les persones amb Master amb cooperació)

FASE 4

Realització de l'estada (mínim 4 mesos, màxim 8 mesos)

Enviament d'informes trimestrals

FASE 5

Justificació de la beca

Presentació de resultats

Valoració de la mesura

Difusió de la iniciativa a càrrec de l'Ajuntament i els joves.

5. Pressupost

Per a Aquesta Mesura **es destinaran 360.000 euros en els dos anys:**

Any 2010 180.000 Euros

Any 2011 180.000 Euros

La beca tindrà una dotació entre 600 i 800 euros mensuals segons el país de destinació i les prestacions de la contrapart.

El programa cobrirà també les despeses de **trasllat i assegurança**

6. Durada

La Durada de la beca s'estableix en un període **entre 4 i 8 mesos** en funció del contingut de l'estada i prèvia avaluació del comitè avaluador.